

Lenka NOVOTNÁ, *Městská samospráva v Soběslavi v letech 1587-1604 a 1662-1712*, České Budějovice 2010 (bakalářská práce Ústavu archivnictví a pomocných věd historických Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích), 70 s. včetně příloh

Posudek oponenta bakalářské práce

Městská správa, její vývoj a její proměny v průběhu raného novověku představují jedno z významných a vděčných témat české novověké správní historie. Tomuto tématu se rozhodla zasvětit svou bakalářskou práci Lenka Novotná, která se zaměřila na zkoumání samosprávy podanského města Soběslavi od konce 16. do počátku 18. století.

V pečlivě zpracované úvodní pasáži autorka nejprve zhodnotila současný stav bádání, dostupnou literaturu a přiblížila tištěné i netištěné prameny, které následně využila ke studiu zvoleného tématu.

První kapitola nazvaná „Městská samospráva podanského města Soběslavi“ přibližuje právní postavení tohoto města v rámci rožmberské a posléze i švarcenberské domény a současně si všímá správních struktur, které lze ve městě ve zkoumaném období vysledovat. Věnuje se především otázce mechanismu obnovy městských rad a způsobů, jakými tento akt v jednotlivých obdobích a za různých vrchností probíhal. Věnuje se i vztahu rada – obecní starší – celá obec a v neposlední řadě i postavení městského rychtáře a městského písaře, kteří ovšem do (samo)správy patřili spíše okrajově, protože se jednalo o zaměstnance městské rady.

Druhou kapitolu autorka nazvala „Vrchnostenské instrukce upravující renovační ceremoniál“. Zde za využití možných historicko-antropologických přístupů, které se zde samy nabízely, zhodnotila dochované vrchnostenské instrukce, které se renovací městských rad v Soběslavi a jejich průběhem zabývaly. Ceremoniál je zde podrobně popsán a rozebrán z různých hledisek. Poznámka ke s. 13: neplatí, že „zde je nutno také zdůraznit roli radního písaře, který vedl záznamy a mohl tedy po zvážení vybrat, jaké údaje nebo které části vlastního ceremoniálu zapíše.“ Nemohl! Mám bohužel pocit, že autorka nezohlednila, jakým způsobem zápisy radních písařů do radních manuálů a městských knih vznikaly. Radní písař totiž **nikdy** nezapisoval to, co on sám po svém zvážení vybral a uznal za vhodné. Za zápisy totiž nesla plnou zodpovědnost celá městská rada jako kolektivní správní orgán, jejímž byl radní písař pouhým zaměstnancem, a ta jím zapsaný text znovu kontrolovala, kolacionovala a stvrzovala jeho platnost podpisem úřadujícího purkmistra a případně i primase. Bez této „formalitiky“ by totiž zápis nenabyl právní platnosti a tudíž nezískal charakter správního aktu! Má druhá poznámka k této kapitole se týká pasáže na s. 17 o znalosti Koldínovy kodifikace v městském prostředí. Myslel autorka vážně, že by považovala za možné, aby osoby zastávající funkci radních, purkmistrů a primátorů tuto obecně závaznou, protože zemským sněmem přijatou a stvrzenou, normu neznaly?!

Kapitola třetí přináší pod názvem „Složení soběslavské městské rady“ velmi pečlivě zpracovaný rozbor dochovaných seznamů soběslavských radních a obecních starších. Autorka si zde všímá zejména osob, které funkce v městské správě zastávaly vícekrát anebo dokonce dlouhodobě a hodnotí vcelku zajímavě jejich význam pro město.

V závěrečné pasáži autorka shrnula dosažené výsledky studia. Bohužel mi poněkud uniklo, jak dospěla k závěrům ze s. 34 o složení a četnosti městské vládnoucí elity v Soběslavi. Z vlastní zkušenosti s několika poddanskými a jedním královským městem na sousedním Pelhřimovsku totiž bohužel vím, že podobné závěry je velmi nesnadné učinit a badatel musí být velmi opatrný, aby se „neblamoval“. Ono totiž složení městské rady vůbec nemusí vypovídat o tom, kdo patřil ke skutečné městské elitě, potažmo kdo byl krkem, který s hlavou (= radou) točil.

Významnou součástí bakalářské práce Lenky Novotné jsou přílohy na s. 41-70, které tvoří ediční poznámka a dvaadvacet drobných editovaných textů tzv. vot a seznamů radních. K této části práce nemám připomínky.

Předloženou bakalářskou práci Lenky Novotné je možné, i přes některé drobné výhrady, považovat za práci zdařilou a přínosnou. Práci proto doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení stupněm **v ý b o r n ě**.

Pelhřimov, 24. května 2010

Mgr. Lenka Martínková, Ph. D.